

KRHOVSKÝ

Z PRAVODAJ

č. 4/2023
ročník XI

Mimořádné vydání

Úvodní slovo

Dostává se vám do rukou mimořádné vydání Krhovského zpravodaje, které jsme věnovali základní škole a jejímu významnému výročí.

Slavíme 110 let od otevření budovy horní školy.

Krhová měla po dlouhá desetiletí školní budovy dvě a v obou budovách se vyučovalo. Dolní škola již svému účelu neslouží od roku 1962.

Naše současná horní škola byla otevřena za velmi zajímavých okolností v roce 1913. Při mapování historických dokumentů jsme se zaměřili na jednotlivá historická období a osudy budovy i jejích žáků. Snažili jsme se vám zprostředkovat z našeho pohledu zajímavé informace. Z historického hlediska škola fungovala v obdobích různých státních i politických zřízení. Začínáme obdobím Rakousko-uherského mocnářství, pokračujeme první Československou republikou, těžkým obdobím Protektorátu Čechy a Morava až k osvobození Krhové v roce 1945. Následuje období Československé později Československé socialistické republiky. Události po roce 1989 jsou zmíněny na závěr.

Veškerá fakta jsou čerpána ze školních kronik, ty jsou z hlediska politického často zpracovány způsobem poplatným době, ve které kronika vznikla, týká se to zejména období socialistické republiky, které si mnozí z nás dobře pamatují. Zápisy z této doby se hemží oslavami politických osobností, pětiletých plánů a agitačními projevy. Všichni si pamatujeme, že mimoškolní aktivity probíhaly pod hlavičkou Pionýrské organizace. Jako pionýři jsme rádi navštěvovali dramatický, turistický, přírodovědný

či jiný kroužek a trávili tak svůj volný čas v přírodě, odpoledne ve škole či v klubovně s kamarády. Dokonce i to, že jsme vystupovali s různými kulturními „vločkami“ na schůzích či lampionových průvodech, jsme brali jako samozřejmost a nikoli jako politickou angažovanost. Děti zůstávají dětmi za každého politického zřízení.

Možná se vám bude zdát, že některé věci nesouhlasí, že si je pamatujete jinak, že ta či ona fotografie je z jiného roku. Věřte nám, že jsme se snažili maximálně dopátrat se správných údajů, ale

mnohdy i pamětníci mají problémy správně zařadit svou fotografii z mladšího školního věku ke správnému ročníku. Ruku na srdce, co si pamatujete z první třídy?

V rámci prohrabování se zápisy v kronikách a fotografiích jsem přišla na to, že moje působení na této škole se počítá na neuvěřitelných 30 let, takže také slavím výročí.

Děkuji občanům, kteří aktivně poskytli své fotografie a vzpomínky. Zvláštní poděkování patří

p. M. Michalíkové, A. Holčákové, J. Stromšíkové, O. Drozdové, L. Streitovi, A. Podzemné, I. Kavské a R. Čudlíkové. Zároveň se jim tímto omlouvám, že nemohu použít všechny snímky, které mi přinesli.

Přeji vám zajímavé počtení, příjemně strávené chvíle a pokud se chcete dozvědět více, prohlédnout si další dobové materiály a zavzpomínat si na školní léta, jste srdečně zváni na den otevřených dveří v neděli 3. září odpoledne.

Mgr. Ivana Pavlicová, ředitelka školy

2. třída 1915 - správce školy Fr. Poruba

Informace z naší obce
přímo do vašeho telefonu

Stáhněte si
mobilní aplikaci:

MUNIPOLIS

Horní a dolní škola v Krhové

Počátky školního vyučování v Krhové spadají do let 1805-1808, nejprve se vyučovalo v soukromých domech, později byla postavena přízemní dřevěná budova v místech tzv. dolní školy (budova s věžičkou u parku, vedle hasičské zbrojnice). Pozdější zděná budova byla postavena v letech 1853 a během let prošla mnohými přestavbami i řadou drobnějších oprav. Největší rekonstrukci znamenala v roce 1946, kdy byla postavena věžička a umístěny hodiny.

Vedle dvou tříd zde byl i byt pana správce.

dolní škola za protektorátu

Jak se stavěla budova horní školy

Na počátku minulého století bylo jasné, že budova dolní školy zdaleka nepostačuje počtům dětí, které měly plnit školní docházku. V době, o které se zmiňujeme, měly obecné školy většinou jednu třídu pro všechny žáky od 1. až po 5. třídu a v této třídě se mohlo vzdělávat maximálně 80 žáků. Počty dětí v Krhové byly vyšší a prostory v dolní škole malé. Započala složitá jednání mezi zástupci občanů, zastupitelstvem obce, místní školní radou a příslušnými nadřízenými orgány pro školství v tehdejší době – c. k. okresní školní radou a c. k. zemskou školní radou v Brně.

Zjednodušeně se dá říci, že všichni se shodli na tom, že nová škola je potřebná, ale nedokázali se dohodnout, kde by škola měla stát. Jestli by měla být zachována také dolní škola, anebo jen budova zamýšlené nové školy. Do hry o novou školu vstupují občané „zpod hor“, kteří žádají už v roce 1911 o stavbu školy blíže k jejich obydlím, což bylo jak místní školní radou, tak zastupitelstvem zamítnuto. Podle podpisů a čísel popisných se jednalo o část Krhové, která se dnes také nazývá Pod Horami a Paseky.

Občané „zpod hor“ se obrátili na c. k. zemskou školní radu v Brně dopisem, kde popsali situaci v obci, uvedli své argumenty z jakého důvodu chtějí školu blíže ke svým domům.

Citují: Podhory mají přes 45 čísel a v nich žije přes 80 školou povinných dětí. Mnohé z těchto dětí mají až více jako 1 hodinu cesty do školy, do obce. Následkem toho nemo-

hou rodiče děti svoje v čase zimním, za kruté zimy obzvláště jaká na Valašsku panuje-ba i v čase letním za nepohody, poněvadž silnic žádných není - jsou to jen polní chodníky- do školy posílají, poněvadž by tím na zdraví uškodeno bylo. Následkem toho děti tělesně i duševně zakřňují a nemožou se věnovati školnímu vyučování dopoledne jednak únavou tělesnou - cestou, přes hodinu trvající, odpoledne pak trápí je hlad, a tím jsou daleko v prospěchu za dětmi v obci samé meškajícimi.

Z dalšího z dobových dokumentů z léta 1912 vyplývá, že správce školy p. Fr. Poruba informuje c. k. okresní školní radu dopisem ve smyslu, že v novém školním roce má mít škola 91 žáků a žádá, aby bylo obci nařízeno místnosti pro rozdělení žáků opatřiti.

V prosinci 1912 posílá předseda obecního zastupitelstva J. Pečiva c. k. okresní školní radě vysvětlení, proč nebylo žádosti občanů z pod hor vyhověno. Žádné číslo domovní není od školy vzdáleno více než 4 km a jednotlivé chalupy jsou od sebe tak vzdáleny, že by děti neměly žádnou výhodu v docházení do školy.

Na jaře 1913 dostaly události nečekaně rychlý spád. V nové škole se třemi třídami a služebním bytem pro správce školy se mělo začít vyučovat od října 1913. Po náležitých krocích, výběru pozemku, zpracování plánů výstavby a sestavení rozpočtu, získala obec Krhová subvenci (hmotnou podporu) na stavbu nové školy. Náklad na stavbu byl vyčíslen cca na 44 000,- K. Část nákladů pokryla již dříve zmiňovaná subvence a další náklady nesla obec a její poplatnictvo. Na základě oferního řízení (výběrové řízení) byla stavba zadána staviteli Fr. Šmýdovi z Valašského Meziříčí za 41 738,- K. V srpnu 1913 byla provedena technická prohlídka novostavby, která následkem trvalých dešťů velmi pomalu postupovala.

Z technické zprávy, kterou zpracoval c. k. vrchní inženýr Fr. Kadlíček z Nového Jičína, vybírám zajímavé skutečnosti:

- cihly pocházely z cihelny v Krásně,
- schody byly z tvrdého pískovce ze Zašové, který se v okolí pro výbornou jakost používá,
- omítky z čistého písku pocházely z řeky Bečvy,
- v nepodsklepené části budovy v přízemí již tehdy bylo vlhko a prováděla se izolace,
- krov byl sestaven podle plánů a střecha byla pokryta dvojbarvnými betonovými falcovkami.

Kolaudace školní budovy byla provedena 24. září 1913, z významných osobností byli přítomni:

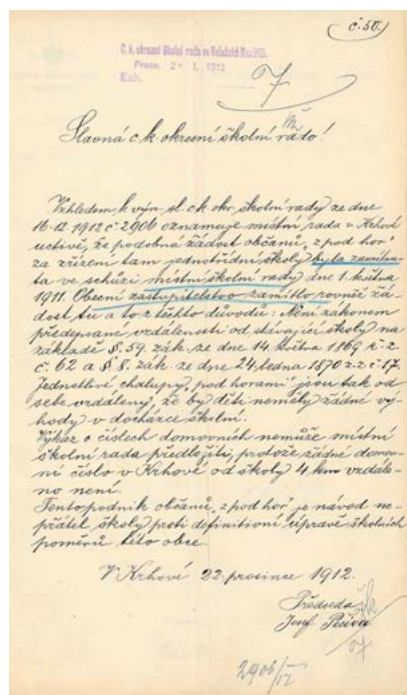
předseda okr. školní rady místopředsedou K. Veliš, okr. školní inspektor Jan Kroutil, vrchní inženýr Fr. Kadlíček, správce školy Fr. Poruba nadučitel, starosta Jan Dvorský a radní Josef Coufal.

Při kolaudaci vznesli obecní zastupitelé požadavek, aby zde nově postavený byt byl dán k dispozici obci, ale byli poučeni, že tento byt je zákonem určen pro ubytování správce školy, takže s ním obec nemůže disponovat.

Vyučování mělo začít 1.12. 1913, ale z protokolu ze schůze obecního výboru z 30. září a ze schůze místní školní rady z 2. října 1913 vyplývá, že nová školní budova je doposud z větší části nedokončena, není dokonale vyschlá a teprve v říjnu se započalo s natěračskými pracemi, není proto možné, aby děti v tomto zá-pachu seděly. Místní školní rada usiluje o podání žádosti o povolení polodenního vyučování v dolní škole. Polodenní vyučování bylo vlastně vyučování žáků na směny, které se střídaly. S polodenním vyučováním nesouhlasil správce školy.

Svěcení nové školy proběhlo v neděli 30. listopadu 1913. Slavnost začala promluvou u kaple, poté šel průvod do nové školy, kde byl vykonán obřad svěcení. Správce školy poděkoval světiteli, c. k. okresní školní radě, zastupitelstvu obce a místní školní radě a také panu J. Reichovi (majiteli Krásenských skláren) za dar škole, který daroval vnitřní zařízení a financoval stavební plány. Na konci byla svolána „sláva staříčkému mocnáři“ a zapíváním 1. sloky rakouské hymny slavnost ukončena. Průvod se vrátil opět ke kapli. Slavnost se podle zápisu v kronice vydařila vzdor agitaci proti svěcení školy.

Vyučovat se začalo ve středu 3. prosince ve všech třídách ce-

V sobotu 5. května se mnoho lidí stěhovalo do pasek, zřejmě měli pocit, že budou ve větším bezpečí. V neděli 6. května byli všichni probuzeni hřměním děl od Rožnova a Vsetína, fronta se přibližovala. Německá pěchota se zakopala na vrchu Helštýně, odtud pálili na ruské přední hlídky. Před polednem přijel do vesnice první ruský tank a osobní auto s vojáky. Kolem 5. hodiny odpoledne přijeli ruští vojáci s povozy, děly a kaťušemi, byli upozorněni na zakopaně Němce, na které zahájili palbu z minometů a podnikli útok směrem k Bynině.

Při bojích v obci byly dvě ženy zraněny a jeden muž zabit granátem, když vyšel ze svého domu.

Plně se začalo vyučovat 16. května, některým žákům bylo umožněno od 5. třídy přejít na měšťanskou školu, tím škole ubylo žáků.

Poválečné období

V období prázdnin byly ve školních budovách provedeny menší opravy, protože na zakoupení slušného školního nábytku nebyly peníze. V dolní škole byl zřízen žňový útulek a ze subvence udělené ministerstvem zemědělství byl vybaven nábytkem za 10 000 Kč.

Školní kronika také mapuje dvě velmi zajímavé události z pohledu rozvoje obce.

Poprvé se dozvídáme o stavbě nového kulturního domu, který měl stát za budovou dolní školy a již byly konány i náležité úkony peněžité sbírky k tomuto účelu. Brzy se sešlo cca 250 000 Kč. Místní rodák, architekt Frňka, vypracoval na přání obce návrh. V plánovaném obecním domě mělo být kino, tělocvična, prostor pro pořádání divadel, hasičská zbrojnice, klubovny, místnosti pro obecní úřad, poštu, četnictvo a též hostinec. Bohužel rozpočet této stavby činil 2 miliony korun čs. a v době nové měny a stoupajícího zdražování se všech potřeb byla stavba této budovy odsunuta na neurčito.

Byla však započata jiná stavba, místní organizace čsl. sociální demokracie se rozhodla svépomocí postavit prozatímní, moderně vybavenou dřevěnou tělocvičnu. Celkový náklad stavby byl cca 200 000 Kčs. Stavba stojí u bývalého hřiště na fojtství a po dokončení byla darována DTJ a též dána k dispozici místní škole.

Všichni jistě tušíte, že výše zmíněná prozatímní stavba i po více než 75 letech stále slouží svému účelu.

Období Československé republiky, od roku 1960 Československé socialistické republiky

Mateřská škola rok 1953 s učitelkami před dolní školou

Od 16. 2. 1948 byla otevřena v obci mateřská škola. Umístěna byla v budově dolní školy, kde bylo umožněno využít zařízení žňového útulku. Aby tato škola mohla dobře plnit své poslání, bylo nutné přesvědčit rodiče dětí předškolního věku o významu výchovy předškolní mládeže. Dle zápisu v kronice se rodičům příliš nezamlouvalo dávat děti do školky.

Únorové události způsobily ve škole změny, ne v osobnostech učitelů, ale změnil duch školy, škola se stala politickou. Stále více zápisů ve školních kronikách se týká politických osobnos-

Rok 1956 školní třída s p. uč. Vlčkem

Školní třída p. uč. Langrová r. 1955

Školní rok 1956/57 3. třída s p. uč. A. Milliánem

Školní třída p. uč. Klimentové Z. rok 1961

ti té doby, různých oslav a politických rozhodnutí. Ve školních kronikách přibývá zápisů z oslav při životních výročích Stalina, Lenina apod.

Pro malý počet žáků a nedostatek učitelů na krátkou dobu bylo přerušeno vyučování v dolní škole. V té době se změnil přede-

mateřská škola v 1972

zahájení šk.roku 1982

Školní třída p. uč. Malíkové D., rok 1961

Zaměstnanci školy 1983

Zaměstnanci školy 1961

školní třída s p. uč. J. Zubíčkovou v roce 1986

psaný počet žáků v jedné třídě na 56 a škola se stala trojtřídní, všechny tři třídy se vyučovaly v horní škole.

V roce 1951 byla zavedena elektřina do budovy horní školy.

V roce 1954 byla při škole zřízena tzv. družina mládeže, předchůdce dnešní školní družiny a klubu. Byla umístěna do místnosti mateřské školy a mateřská škola byla přemístěna do správcovského bytu dolní školy. Družina měla také svoji jídelnu a kuchyni.

V letech 1961,1962 prošla budova horní školy generálními opravami, nejprve proběhla oprava střechy a v roce 1962 bylo rozhodnuto k horní škole přistavit nové křídlo, které se bude stavět místo plánované výstavby kulturního domu v akci Z.

Oficiálně se jednalo o dobrovolnou, bezplatnou práci odváděnou zpravidla mimo pracovní dobu většinou o sobotách. Podle vládního nařízení znamenalo „Z“ zvelebování (lidé ji také škodolibě označovali jako zdarma).

Stavět se začalo v měsíci červnu 1962. Zpočátku bylo brigádníků dost, ale postupem času nadšení opadalo, takže nakonec veškerá starost o stavbu spočívala vedle ředitele školy na několika jednotlivcích.

Na stavbě školy pracovali také samotní žáci. Vykonávali po-

Spojené třídy s učitelkami, Klimentovou, Malíkovou a Kovářovou v roce 1975

mocné práce (nošení cihel a tašek) a také upravovali základ šterku pod asfalt na přístupové téměř 50 m dlouhé cestě. Celkem odpracovali přes 900 brigádnických hodin.

Na podzim roku 1962 definitivně končí výuka v dolní škole. Od

1.11. se veškeré vzdělávání přesouvá do horní školy včetně mateřské školy a družiny mládeže. Budova dolní školy byla předána do užívání místnímu státnímu statku.

V roce 1977 byla otevřena nově postavená mateřská škola.

V červnu roku 1978 byla školní budova z důvodu celkové rekonstrukce uzavřena a žáci i zaměstnanci přemístěni do nově otevřené ZDŠ ČSLA ve Valašském Meziříčí – dnes ZŠ Žerotínova. Zde setrvali po celé tři roky oprav školní budovy.

V září 1981 se znovu otevírala nově opravená budova školy s přístavbou. Práce prováděli zaměstnanci OSP Valašské Meziříčí a mnoho brigádníků z řad občanů a rodičů žáků.

Výuka probíhala ve čtyřech třídách-v té době 1. stupeň ZŠ. Školu v té době navštěvovalo 88 dětí.

V nové přístavbě vznikla školní jídelna a v patře nad ní nová třída a sborovna.

Půdorys budovy se od roku 1981 nezměnil, v budově docházelo pravidelně k opravám a modernizaci až do konečné podoby, jak ji známe nyní v roce 2023. Vnitřní dispozice se několikrát změnila, bylo nutné reagovat na měnící se podmínky českého školství, získat další místnost pro 5. třídu a vhodné prostory pro školní družinu.

Od roku 1989 prošla škola také několika obdobími, nejprve fungovala jako samostatná pod řízením Školského úřadu ve Vsetíně, později od roku 1996 jako odloučené pracoviště ZŠ Masarykova Valašské Meziříčí a nyní již 10 let po odtržení obce pracuje samostatně. O současnosti podrobněji psát nebudeme, škola se pravidelně prezentuje v Krhovském zpravodaji a na svých webových stránkách, chtěli jsme se zaměřit zejména na minulost a připomenout si některé důležité události.

divadlo Kinkáš Martinko

Sněhurka

Dětská divadelní představení pod vedením p. uč. Růženy Bušové

Princezna Pampeliška

divadlo Kinkáš Martinko

Sněhurka 1958

Broučci 1976

Zachovalo se několik fotografií z výpravných a co do počtu účinkujících velmi náročných divadelních představení, které byly také doplňovány zpěvy a tanci. Jak fotografie napovídají,

kromě nácviku bylo nutné také zvládnout kostýmy, dekorace a hudbu. Kromě paní Bušové byla nápomocna další skupina dospělých, kteří pomáhali se zajištěním, většinou šlo o rodiče účin-

kujících a v mnoha případech pomáhal patronátní závod- Krásenské sklárny.

První zmínka o divadelním představení se datuje do roku 1949, kdy žáci pod vedením Růženy Bušové nacvičili divadelní hru Zlatý kolovrat. Představení mělo několik repríz a hrálo se v hostinci „Na Fojtství“.

V březnu 1950 v rámci oslav 100. výročí narození T. G. Masaryka se konala veřejná oslava u pomníku v parku před dolní školou, kde žáci vystupovali s básněmi a písněmi a účast veřejnosti byla veliká. V témže měsíci žáci sehráli 4x divadelní hru Broučci pod vedením paní učitelky Bušové. Hráli také představení pro svůj patronátní závod-Krásenské sklárny. Hrálo se v sále kina, ale je zde uvedena poznámka, že správa kina činila mnohé překážky. Krásenské sklárny poskytly zdarma svou hudbu řízenou kapelníkem J. Jankem.

V dalším školním roce p. učitelka Bušová secvičila s žáky velmi úspěšnou divadelní hru Sůl nad zlato, která byla 4x reprízovaná. Hrála se nejen pro občany Krhové, ale také pro školy z Veselého Byniny, Zašové a Polic. Čistý výnos ze vstupného přes 13 000,- Kčs byl dán do pokladny SRPŠ. (sdružení rodičů a přátel školy)

Roku 1952 v rámci oslav 1. máje žáci rovněž pod vedením p. uč. Bušové secvičili divadelní hru Princezna Pampeliška. Tentokrát ji uvedli v prostorách závodního klubu skláren a výtěžek byl opět dán do pokladny SRPŠ.

V roce 1957 v den voleb 19. května sehrála p. uč. Bušová s dětmi divadelní hru Kinkáš Martinko, což byla dramatizace pohádky B. Němcové Zlatá přadlena.

Ze vzpomínek pamětníků vyplývá, že děti nevnímaly svá vystoupení jako politickou agitaci při různých příležitostech, ale jako příjemnou součást svého trávení volného času.

Později žáci nacvičovali divadelní hry v rámci náplně dramatického kroužku pod hlavičkou pionýrské organizace a pod vedením p. uč. Malíkové. V roce 1958 tak uvedli pohádku Sněhurka a sedm trpaslíků.

Další zmínka o paní učitelce Bušové a nacvičování divadla s dětmi je z roku 1976, kdy paní Bušová jako důchodkyně s pomocí vedoucí

Broučci 1976

Broučci 1976

vychovatelky školní družiny J. Starůstkové nacvičila s dětmi téměř po 26 letech znovu divadelní hru Broučci. Žáci s touto divadelní hrou vystoupili pro veřejnost i několik okolních škol.

Ohlednutí za deseti lety života školy po vzniku samostatné obce Krhová

Samostatná obec Krhová si v těchto dnech připomíná 10 let svého trvání a nejinak je tomu i u základní školy, také ona letos oslavuje 10 let samostatnosti. Je čas bilancovat a hledat další možnosti, jak školu rozvíjet. Jsme neúplná základní škola, kterých je v celé republice až 40 % z celkového počtu základních škol. Vždy jsme se mohli chlubit 100 % kvalifikovanými pedagogy pro 1. stupeň, což vůbec není časté. Ve všech směrech má naše škola také velkou podporu svého zřizovatele, Obce Krhová, což také nemusí být obvyklé.

Již v samotném začátku, když jsme připravovali odtržení od Valašského Meziříčí, jsme věděli, že budeme zřizovat školu s výjimkou z minimálního počtu žáků a byli jsme připraveni hradit z rozpočtu školy chybějící mzdové prostředky tak, aby škola mohla zajistit vzdělávání na očekávané úrovni. Zapsáním školy do školského rejstříku byly karty rozdány.

Ohlédneme se za těmi 10 lety. Škola byla zřízena 1. 7. 2013 a tímto datem začal kolotoč různých legislativních opatření. Žáci museli přestoupit do nově vzniklé školy, zaměstnanci změnili zaměstnavatele za nástupnickou organizaci, z právnické osoby se stala také samostatná účetní jednotka. Následoval kolotoč nejrůznějších směrnic, řádů, tvorba školních vzdělávacích programů... Začátky byly velmi hektické a náročné. Pro nás to byla doba bez volných víkendů a čerpání dovolené. Dnes ale víme, že naše úsilí nebylo marné. Hned na začátku se nám podařilo vytvořit novou školní družinu a zřídit chybějící kmenovou učebnu v 1. patře školy. V dalším roce pak proběhla celková rekonstrukce tříd v 1. patře, byly položeny nové podlahy a vyměněno osvětlení. Opravou prošlo také hygienické zařízení v přízemí a podařilo se nám zrekonstruovat i nevyhovující plynovou kotelnu. V období prázdnin 2015 prošla budova velkými opravami. Postupně byla vyměněna všechna okna, z půdy zmizelo mnoho metrů materiálu z podlah,

který byl nahrazen zateplovací vatou a podlaha zakryta deskami. Nový kabát dostala i fasáda. Kromě zateplení se dnes může budova pochlubit novou, veselejší barevnou omítkou a také obkladem po celém obvodu. Náročné práce proběhly i na střeše. Byly vyměněny okapy a okapové svody, byl opraven vchod i jeho zastřešení. Uvnitř budovy došlo k výměně všech radiátorů. O následujících prázdninách menší opravy v budově pokračovaly výměnou světel na chodbách, v tělocvičně, ale zejména se investovalo do vnitřního vybavení. Do tříd jsme postupně kupovali nové výškově stavitelné lavice, moderní nábytek do učeben, PC zařízení pro žáky a interaktivní tabule do učeben.

Rok 2017 znamenal další velké opravy, tentokrát hygienických zařízení v 1. patře včetně rozvodů a vzduchotechniky a o rok později došlo i na vybudování retenční nádrže na dešťovou vodu, kterou používáme ke splachování toalet. Všichni ocenili i nově položenou dlažbu na chodbách a zbudované parkoviště před školou. Další prázdniny a další opravy: nově položený povrch podlahy v tělocvičně, úpravy ve školní jídelně. A nezapomnělo se ani na učitele. Ve sborovně bylo vybudováno nové zázemí pro pedagogy.

Letos proběhla celková rekonstrukce kabinetu pomůcek tak, aby vyhovoval i potřebám školní psycholožky, která v něm nalezne zázemí. Při pohledu zpět musím říci, že budovu máme pěkně opravenou od sklepa až po půdu. Nicméně stále je co zlepšovat, zejména ve vybavenosti pro žáky bychom chtěli pokračovat. Důležité a náročné je udržování tohoto stavu.

Během uplynulých deseti let jsme byli zapojeni do 5 projektů a čerpali nemalé evropské dotace. Většina z těchto dotací nám posloužila k financování zájmových činností žáků, pořízení digitálních technologií a v neposlední řadě velkého množství výukových pomůcek. V těchto programech jsme čerpali bezmála 1 500 000,-Kč. Nejná-

ročnějším obdobím jsme si prošli všichni, učitelé i žáci, v období covidových opatření. Uzavření školy, distanční výuka, mnoho nových dovedností, které jsme se učili všichni za pochodu. Neustálé změny v hygienických opatřeních, stále nové a nové dokumenty a povinnosti, testování žáků apod. Opravdu neradi na to vzpomínáme a do budoucnosti doufáme, že se tato situace nebude opakovat.

Deset let uteklo jako voda, v neustálém pracovním nasazení nedokážete dobře vnímat, kolik se toho během těch deseti let změnilo. Jediné, co zůstává stále stejné, je naše očekávání, jaké budou děti, které letos usednou do školní lavice. Známe je z minulého školního roku, nebo to bude premiéra pro ně i pro nás? Zvládneme všechno tak, aby fungovala dobrá vztahová i pracovní atmosféra? Co si budeme povídat, vzdělávání je pro děti velmi náročná práce a my se snažíme jim pobyt ve škole zpříjemnit vstřícným přístupem a nekonečnou trpělivostí. Někdy bojujeme všichni s nedostatkem motivace, s velkým množstvím pracovních úkolů, ale důležité je občas se zastavit a zjistit, jestli naše úsilí má smysl.

Když se ohlédnou za uplynulými deseti lety zjišťují, že vše za tu námahu stálo. Stojíme na prahu nového školního roku, máme před

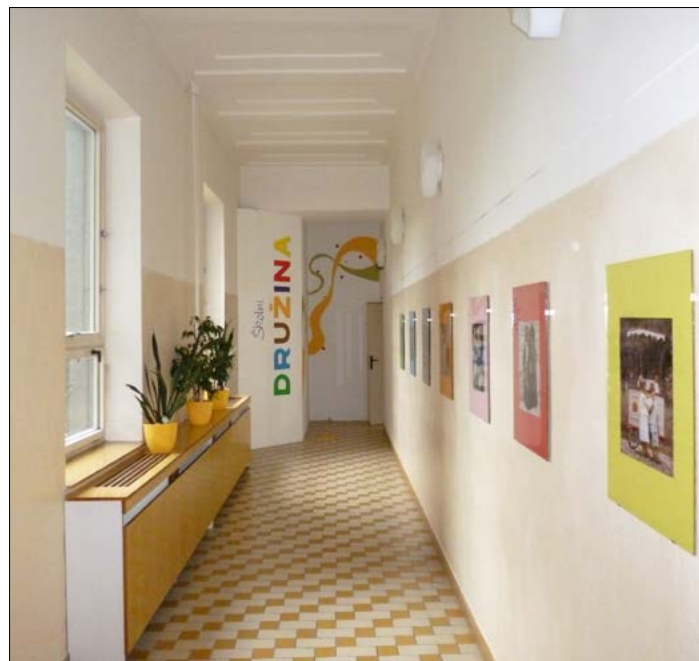
sebou další změny a několik novinek. Začneme realizovat nový projekt a nabízet žákům možnosti inovativního vzdělávání jak ve výuce, tak v zájmových činnostech. Lehce omladíme učitelský sbor a přivítáme mezi námi školní psycholožku, která bude jednou týdně poskytovat podporu žákům, rodičům i pedagogům. Bude nám pomáhat s péčí o žáky s podpůrnými opatřeními a poskytovat své služby v oblasti fungování školních kolektivů a vztahů mezi dětmi. Na její služby se v případě potřeby mohou obrátit i rodiče. To, co se nám osvědčilo, ponecháme. Zájmová činnost v rámci školní družiny bude pokračovat a také jsme se rozhodli školní družinu posílit v jejích činnostech změnou ve vnitřním řádu tak, aby nám děti neodcházely během vzdělávání a zůstávaly přítomny při probíhajících aktivitách. Doufáme, že toto opatření práci školní družiny posune na vyšší úroveň.

Co dodat závěrem? Přejeme naší škole do dalších let jen to nejlepší. Zvidavé děti, spokojené rodiče a učitele. Ať duch školy je duch dobrý pro všechny.

Mgr. Ivana Pavlicová

ZŠ - nová školní družina

ZŠ - nová školní družina

Budova ZŠ před energetickým opatřením

Budova ZŠ po energetickém opatření

První dětské hřiště v Krhové

První dětské hřiště v Krhové

První dětské hřiště v Krhové

Stavební úpravy rekonstrukce ZTI a venkovních rozvodů ZŠ Krhová

rekonstrukce zpevněných ploch před

rekonstrukce zpevněných ploch po

V životě každé obce či města je velkou událostí, když si škola připomíná své významné výročí. Určitě je tomu tak i v případě 110. narozenin naší krhovské školičky. Sto deset let v historii lidstva je jen chvilka, ale v životě školy je to dlouhá doba, která si zaslouží zamýšlení a alespoň krátké ohlédnutí zpět. Důvod k oslavám má navíc nejen naše škola, ale své desáté výročí si v těchto dnech připomíná i obec Krhová. Není náhodou, že právě boj za záchranu místní školy byl tím hlavním podnětem k úsilí Krhovjanů o osamostatnění obce.

Na chvíli zpět ve školní lavici ...

Když se ti stále častěji vybavují vzpomínky, začíná stáří, říká se prý. Jako květ a jako vítr-tak přejde naše mladost, píše se v literatuře. Čím člověk stárne, tím více se dívá na cestu v životě za sebe. Takže asi opravdu stárnu a vzpomínám...

Přiznám se, že tyto řádky píši s určitým dojetím, nostalgií, protože i moje školní léta, ba dokonce i ta předškolní, začínala před dnes už více než 60 lety právě v budově zdejší školy.

Den za dnem, rok za rokem ubíhaly kdesi v neávratnu, moje vzpomínky jsou však živé. Jako dnes vystupují přede mnou kamenné schody, velké zelené dveře do učebny, dřevěné lavice se sklápějícími se sedátky a kalamárem, katedra, za kterou sedávala hodná paní učitelka Malíková, která trpělivě a téměř s mateřskou péčí vedla naše první školní krůčky, učila znát první písmenka ve Slabikáři. Oblíbili jsme si i pana ředitele Vlčka či přísnou, ale spravedlivou paní učitelku Stodůlkovou. Měli jsme je rádi a s úctou dnes vzpomínáme na všechny, kteří už nejsou mezi námi. Jako dnes vidím i paní uklízečku, jak v zimě přikládá během hodiny uhlí do velkých kamen, cítím vůni, která se linula z kuchyně v přízemí. Současně při pohledu zpět opět prožívám pěkné chvíle ve školní družině s obětavou a starostlivou vychovatelkou paní Dolečkovou. Vybavují se mi střípky z celé řady školních i mimoškolních akcí, soutěží a možná až dnes dokážu plně ocenit ohromné nadšení, obětavost a elán, který věnovala krhovským dětem paní učitelka Koviřová i její manžel. Věnovali nám téměř všechny svůj volný čas. Mnozí z nás máme jistě v paměti chvíle, které jsme společně strávili nejen na různých

soutěžích a srazech, ale i o prázdninách na letních táborech. Pamětníci si jistě rádi vzpomenou na ochotnická divadelní představení v místním kině režírovaná paní učitelkou Bušovou, na jejich úspěšné realizaci se podílela i celá řada vás, Krhovjanů.

A tak si znovu uvědomuji, že krhovská škola vždy žila, vždy byla nejen místem vzdělávání, ale i místem setkávání, zábavy, radosti a jsem opravdu ráda, že po určitou dobu jsem se mohla stát součástí jejího živého dění. Škola mne naučila číst, psát, počítat, naučila mě, že se člověk musí snažit, musí být poctivý sám k sobě i ostatním, což je pro život to hlavní. Lásky k dětem i výborní učitelé, se kterými jsem se v životě setkala, ovlivnili můj profesní život, a tak se stalo, že jsem za katedrou i já sedávala více než 40 let. Po letech strávených mimo Krhovou jsem se vrátila zpět, zpět do míst, kde jsem se narodila, zpět ke svým vzpomínkám a blízkým. A možná právě můj návrat domů vyvolal celou řadu milých vzpomínek na chvíle bezstarostného dětství.

Ale dost pohledů do minulosti, vydaly by jistě na celou knihu a řada z nás, absolventů své zážitky stále nosí ve svém srdci. Vždyť vzpomínky na školní léta patří v životě každého z nás k těm nejkrásnějším.

A jak vidím školu dnes? Stejná budova. Zvenčí nová, veselejší fasáda, uvnitř moderní interiéry učeben a spousta nových tváří, nových jmen. V duchu se snažím nahlédnout dovnitř. Žáci...veselí i vážní, hloubaví i povrchní, snaživí, hodní, rozverní...

Napadá mě myšlenka. Jsou jiní než kdysi my? Nevím, ale myslím si, že snad ani ne. Mnohé se sice změnilo - a zároveň možná vůbec nic. Tatáž dětská touha po poznání, stejná snaha upozornit na sebe, totéž krásné, čisté nevědění... Z mého krátkého rozjímání mě vyruší skupinka žáků vyběhávajících ze školy.

A tak mi nezbývá než na závěr přidat už jen upřímné blahopřání:

Milá krhovská školičko,

slavíš 110 let-není to moc a není to málo. I přes svůj úctyhodný věk jsi stále mladá a svěží. Do dalších let ti přeji, abys měla hodně, snaživé, vnímavé žáky, pracovitě, laskavě a nadšeně učitele.

Oslav své narozeniny a žij dál tak, ať zůstaneš i nadále ozdobou Krhové, ať všichni, kteří projdou tvými lavicemi, na tebe vzpomínají stejně jako naše generace s láskou a úsměvem.

PaedDr. Alena Bystroňová

Oslavujeme 110 let od otevření školy 1913–2023

Základní škola Krhová, příspěvková organizace

Neděle 3. září 2023

Den otevřených dveří pro veřejnost v době od 14-18 hodin

- komentovaná prohlídka školy
- možnost prohlédnout si dobové dokumenty a fotografie
- videoprojekce

Pondělí 4. září 2023

Zábavné odpoledne pro děti v době od 15-18 hodin

- venkovní prostor v okolí školy
- hry, soutěže
- vystoupení klauna Pepino Prcek
- skákací hrad - skluzavka
- občerstvení

KRHOVSKÝ ZPRAVODAJ: vydává Obec Krhová se sídlem Bří Podmolů 441, 756 63 Krhová, IČ: 1265750, občasník, evidenční číslo MK ČR E21396 **Redaktoři:** Bc. Ivana Gefingová, Mgr. Ivana Pavlicová, Renata Baculová, MBA, Vendula Grygaříková, PaedDr Alena Bystroňová. Každý autor odpovídá za obsah svého článku. **Vydání:** číslo 4/2023 - SPECIÁLNÍ VYDÁNÍ, ročník XI., v Krhové, 1. 9. 2023, v nákladu 1050 ks výtisků, distribuováno zdarma do všech schránek. Zpravodaj je k dispozici na Obecním úřadě Krhová a zveřejněn na webových stránkách obce www.krhova.cz. Žádáme občany, kteří ve své poštovní schránce neobdrželi vydání zpravodaje, ať to ohlásí na Obecní úřad Krhová nebo e-mailem na adresu zpravodajkrhova@gmail.com. s přesným uvedením doručovací adresy.